

## **СТРАТЕГІЯ З РОЗВИТКУ КРЕДИТУВАННЯ**

## Передмова

Кредитування є одним із ключових механізмів, що забезпечує стабільний економічний розвиток країни, фінансову стабільність та зміцнення потенціалу України як на шляху до Перемоги, так і під час повоєнного відновлення. Рада з фінансової стабільності вбачає обмежений та нерівномірний доступ на ринку кредитування, що є відголосками економічної та фінансової кризи, викликаної повномасштабною війною, розпочатою росією в 2022 році.

Для відновлення розвитку кредитування Рада з фінансової стабільності сформувала цілісне бачення ключових зasad розвитку кредитування в Україні та необхідних для їх реалізації дій з урахуванням забезпечення послідовності та адаптації до змін як банківської системи, так і діяльності небанківських фінансових установ, що сприятимуть стійкому і сталому розвитку економіки нашої країни.

Повернення до сталого функціонування кредитного ринку в Україні має стратегічне значення для забезпечення розвитку сильної економіки, військово-промислового комплексу України, повоєнного відновлення та відбудови. Кредитування є одним із ключових механізмів фінансування реального сектору, підтримки підприємництва та інновацій. Посилення доступу до кредитних ресурсів сприятиме розвитку підприємництва, залученню інвестицій, створенню нових робочих місць та поверненню українців з-за кордону.

У цьому контексті розроблення та впровадження стратегії з розвитку кредитування в Україні стає не лише пріоритетним завданням, але й необхідністю для фінансової безпеки країни. Успішне виконання цієї стратегії посилює наш потенціал перетворити економіку України на динамічну та конкурентоспроможну, здатну досягати сталого розвитку та впевнено стояти на шляху до європейської інтеграції.

## Контекст

Ця Стратегія створюється в умовах макрофінансової стабільності, яка є результатом наполегливої роботи Збройних Сил України, безпрецедентної фінансової підтримки міжнародних партнерів, злагодженої та вдалої політики Уряду України, Національного банку України (далі – Національний банк) та інших центральних органів державної влади.

Станом на 1 червня 2024 року облікова ставка Національного банку становила 13,5%, тобто була на рівні 31 грудня 2019 року, споживча інфляція у квітні 2024 року становила 3,2 % р/р (рівень січня 2020 року). Обсяг міжнародних резервів перевищує необхідний рівень за компонентним критерієм МВФ, що сприяє стабільній та прогнозованій ситуації на валютному ринку.

Макрофінансова та цінова стабільність є критично необхідною передумовою для стабілізації очікувань бізнесу та населення та відновлення економіки. Кредитний портфель українських банків зростає з середини 2023 року як в сегменті бізнесу, так і в сегменті кредитування населення. Обсяг чистих гривневих кредитів суб'єктам господарювання повернувся до рівня грудня 2021 року. Рівень ставок за кредитами знижується: середньозважена ставка за кредитами бізнесу становить 16,7% (це рівень грудня 2019 року), у той самий час як банки з іноземним капіталом пропонують суб'єктам господарювання кредити за ставкою 14,5%. Банки та бізнес очікують активізацію кредитування в наступні 6–12 місяців.

Разом з тим попит на кредитні ресурси є нижчим за довоєнний рівень. У результаті руйнування енергетичної інфраструктури є ризик його подальшого пригнічення.

Метою цієї Стратегії є забезпечення фінансовими ресурсами процесу відновлення енергетичної інфраструктури та активізація позитивних трендів, які ми спостерігаємо на ринку кредитування, шляхом стимулювання попиту, спрямованого на підвищення обороноздатності країни.

Для успішної реалізації цієї Стратегії критичним є ряд додаткових кроків, без виконання яких повна реалізація неможлива, а саме:

### **з боку Національного банку:**

подальша підтримка макрофінансової стабільності;

збалансування регуляторних вимог для забезпечення фінансової стабільності та розвитку кредитування з урахуванням європейських стандартів:

- подальше впровадження вимог до капіталу банків з урахуванням поточного стану сектору та необхідності збереження потенціалу для кредитування;
- адаптація механізмів оцінки кредитних ризиків (зокрема за проектним фінансуванням) до умов воєнного стану для збільшення обсягів кредитування пріоритетних галузей;

### **з боку Міністерства фінансів України:**

сприяння збільшенню ризик-апетиту державних банків до кредитування життєздатних та економічно обґрунтованих проектів у пріоритетних напрямах;

фокусування інструментарію державних гарантій на кредитування проектів на територіях стійкості<sup>1</sup> з метою покриття виключно прямих втрат від воєнних ризиків;

**з боку Міністерства економіки України:**

подальша оптимізація та удосконалення механізмів державних програм для фокусування на визначених пріоритетних галузях економіки та підприємствах, що працюють на територіях стійкості.

У цій Стратегії пріоритетними напрямами кредитування в умовах воєнного стану визначені:

- підприємства оборонно-промислового комплексу,
- критична енергетична інфраструктура,
- переробна промисловість,
- сільське господарство,
- підтримка відновлення бізнесу, що працює на територіях стійкості.

---

<sup>1</sup>Території відповідно до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22 грудня 2022 року № 309 (зі змінами) (далі – Перелік), крім територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих, для яких не визначено дату завершення бойових дій або тимчасової окупації.

## **Стратегічні цілі:**

**1. Кредитування перемоги.** Забезпечення кредитування ВПК є важливою складовою національної безпеки та обороноздатності країни. Підтримка фінансової стійкості оборонних підприємств, їх здатності до інвестування в сучасні технології та розвиток виробничих потужностей сприяє зміцненню економічної бази країни і зменшенню її вразливості перед зовнішніми загрозами, зокрема військовою агресією зі сторони російської федерації.

**2. Забезпечення доступності кредитування.** Зробити кредитування банками та фінансовими компаніями доступнішим для населення та бізнесу, удосконаливши процедури кредитування, запровадивши умови відповідального кредитування, мінімізувавши юридичні ризики під час кредитування. Підвищення ролі фінансових компаній у кредитуванні шляхом запровадження пруденційних нормативів, системи управління ризиками, вимог до бухгалтерського обліку.

**3. Зменшення кредитних ризиків.** Розширити перелік способів отримання учасниками фінансового ринку інформації з державних електронних інформаційних ресурсів. Удосконалити функції Кредитного реєстру Національного банку. Установити додаткові вимоги до оцінювання кредитоспроможності споживача.

**4. Підвищення якості кредитного портфеля.** Реалізувати комплекс заходів із метою скорочення частки непрацюючих кредитів у портфелях банків.

**5. Екологічна відповідальність.** Розробити та запровадити регуляторні підходи до “зеленого” фінансування відповідно до кращих міжнародних практик. Популяризувати екологічну свідомість і соціальну відповідальність у фінансовому секторі України. Утім задля перемоги, для кредитування ВПК та енергетичного комплексу потрібні адекватні виключення з практик сталого фінансування.

**6. Розвиток інфраструктури для малого та середнього бізнесу (далі – МСБ).** Розширити інструменти фінансування шляхом розвитку торгового факторингу та фінансового лізингу. Упровадити та розвивати продукти фінансування ланцюгів поставок. Сприяти поширенню кредитної інформації по сектору МСБ через систему бюро кредитних історій, що сприятиме зменшенню кредитних ризиків під час фінансування МСБ.

**7. Фінансова відповідальність.** Підвищити рівень фінансової грамотності та свідомості серед населення та підприємців, щоб забезпечити відповідальне користування фінансовими послугами.

**8. Інновації в фінансових послугах.** Запровадити сучасні технології та цифрові рішення для полегшення доступу до фінансових послуг та підвищення ефективності обслуговування клієнтів. Запровадити зміни щодо прозорості інформації та технологічного обміну даними.

## **Реалізація заходів Стратегії відбудуватиметься за двома фокусами:**

Фокус 1. Заходи, спрямовані на активізацію кредитної підтримки банківського сектору у відновленні пріоритетних галузей в умовах воєнного стану.

Фокус 2. Розвиток законодавчої бази для стимулювання кредитування

## ФОКУС 1. РОЗВИТОК КРЕДИТУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Досвід країн, що проходили через воєнні конфлікти та повоєнне відновлення економіки свідчить про потребу спрямування державної політики на підтримку пріоритетних напрямів / секторів / галузей економіки. В якості **пріоритетів в кредитуванні економіки** на цьому етапі розглядаються підприємства оборонно-промислового комплексу, критичної енергетичної інфраструктури, переробної промисловості, сільського господарства, а також підтримку відновлення бізнесу, що працює на територіях стійкості.

**Інструментами державної політики, що спрямовуватимуться на розвиток кредитування** мають стати: державні та міжнародні гарантії, страхування воєнно-політичних ризиків, програми часткової компенсації (субсидіювання) відсоткових ставок за кредитами, інструменти проектного фінансування, державні фінансові інститути.

Водночас завданням монетарної політики залишається підтримка макрофінансової стабільності як однієї з ключових передумов розвитку економіки.

Фокус макропруденційної політики спрямовуватиметься на забезпечення балансу між забезпеченням фінансової стабільності та збереженням потенціалу фінансового сектору до нарощення обсягів кредитування.

## ЗАХОДИ

Для більш точного застосування інструментів державної політики та ринкових механізмів для розширення кредитування пріоритетних галузей потрібно виконати такі заходи:

### **Збалансування регуляторних вимог для забезпечення фінансової стабільності та розвитку кредитування з урахуванням європейських стандартів**

Подальше впровадження вимог до капіталу банків із урахуванням поточного стану сектору та необхідності збереження потенціалу для кредитування (запропоновано відповідні перехідні норми та строки)	Національний банк	II кв. 2024 року
Адаптація механізмів оцінки кредитних ризиків (зокрема за проектним фінансуванням) до умов воєнного стану для збільшення обсягів кредитування пріоритетних галузей	Національний банк	II кв. 2024 року
Сприяння реалізації механізмів консорціумного кредитування на підставі заявок бізнесу в межах робочої групи	Мінекономіки, Національний банк	III–IV кв. 2024 року

### **Міжнародні гарантії та інвестиції**

Розроблення механізму спрямування гарантій, що надаються в межах Ukraine Facility (Pillar II), на потреби економіки	Мінекономіки, Національний банк	III кв. 2024 року
Розширення участі іноземних фінансових установ у частковому покритті ризиків на ширше коло українських банків та проектів, включаючи проекти відновлення бізнесу на деокупованих та територіях стійкості	Мінекономіки, Національний банк	IV кв. 2024 року
Установлення спільно з міжнародними донорами / кредиторами перехідного періоду для банків щодо тимчасового (на період війни) виключення з умов фінансування стандартів ESG для ОПК та енергетики	Мінфін, Мінекономіки, Національний банк	IV кв. 2024 року
Стимулювання участі іноземних фінансових установ у фінансовій підтримці підприємств МСП та виробників товарів подвійного призначення	Мінекономіки, Національний банк	IV кв. 2024 року

### **Страхування воєнних ризиків та критичної інфраструктури**

Упровадження Етапу I [запуск “швидких” інструментів страхування воєнних ризиків: MIGA, DFC, Unity Facility, гарантії та ґранти від ЄК та інших донорів (Франція, Тайвань, Норвегія, Швеція та Швейцарія), EKA]	Мінекономіки, Національний банк	IV кв. 2024 року
Етап II – довгострокова постійно діюча модель національної багаторівневої системи страхування воєнних ризиків, що включатиме покриття ризиків для енергетичної та критичної інфраструктури	Мінекономіки, Національний банк	Починаючи з II кв. 2025 року
- прийняття закону про страхування воєнних ризиків та підзаконних актів до нього		I кв. 2025 року

## Оборонно-промисловий комплекс

Запровадження спеціальних процедур фінансового моніторингу та валютного контролю до переліку критично-важливих підприємств для ОПК	Національний банк, Мінстратегпром	III кв. 2024 року
Упровадження державної програми субсидіювання за кредитами, факторингом та/або лізингом оборонним підприємствам	Мінстратегпром, Мінфін	IV кв. 2024 року
Укладення довгострокових договорів (від трьох років) із вітчизняними виробниками, що забезпечують задоволення оборонних потреб, з метою створення бази для оцінки майбутніх грошових потоків банками під час надання кредитів (включаючи можливість відступлення / продажу прав вимоги за такими договорами без згоди боржника)	Мінстратегпром, Мінфін, Національний банк	III кв. 2024 року
Надання державних гарантій в обсязі 30 млрд грн для фінансування програм, пов'язаних із підвищеннем обороноздатності і безпеки держави	Мінстратегпром, Мінфін	IV кв. 2024 року

## Енергетичний комплекс

Розроблення механізмів підтримки кредитування проектів в енергетичній сфері (за умови, що підтримка великих підприємств буде здійснюватися за наявності поруки чи іншого розподілу ризиків із холдинговою компанією та/або афілійованими особами відповідних великих підприємств)	Мінекономіки, Міненерго	II–III кв. 2024 року
Аналіз потреб у фінансуванні підприємств, які працюють в енергетиці (включаючи перелік потенційних позичальників / проектів, які мають труднощі в доступі до фінансування, та необхідні обсяги фінансування)	Міненерго	II кв. 2024 року

## Території стійкості

Підвищення технологічності ведення Переліку <sup>2</sup>	Мінекономіки, Мінцифри, Мірреінтеграції, Національний банк	III кв. 2024 року
Інтеграція Переліку в процедури скринінгу санкцій іноземними фінансовими установами та іноземними фінансовими регуляторами (для зменшення випадків відмови підприємствам, що працюють на територіях стійкості, у встановленні та підтриманні ділових відносин)	Національний банк, Мінекономіки, Мінцифри, Мірреінтеграції	IV кв. 2024 року
Запуск єдиного вікна для аналізу потреб бізнесу на територіях стійкості	Мінекономіки	III кв. 2024 року
Фокусування Програми державних гарантій, що надаються відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 723, на кредитуванні життєздатних проектів на територіях стійкості з метою покриття виключно прямих втрат унаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією росії	Мінфін, Мінекономіки	IV кв. 2024 року

<sup>2</sup> Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затверджений Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22 грудня 2022 року № 309 (зі змінами).

Аналіз потреб у фінансуванні підприємств, які працюють на територіях стійкості (включаючи перелік потенційних позичальників / проєктів на територіях стійкості, які мають труднощі в доступі до фінансування, та необхідні обсяги фінансування)	Мінекономіки	IV кв. 2024 року
---	--------------	---------------------

### Державні програми та гарантії, гарантії ФРП

Гарантії державних установ (зокрема ФРП) включені в перелік прийнятного забезпечення (постанова НБУ № 351), із коефіцієнтами, що відображають стан їхньої платоспроможності	Національний банк, Мінфін, ФРП	III кв. 2024 року
Програма надання гарантій ФРП для стартапів (новостворених підприємств до 12 місяців) та капіталізація ФРП на 500 млн грн для реалізації цієї програми	Мінфін, ФРП	IV кв. 2024 року
Удосконалення процесу оброблення первинної інформації за заявками на кредитування через державні програми	Мінекономіки, Мінфін, Мінцифра, Національний банк	IV кв. 2024 року

### Сприяння збільшенню ризик-апетиту державних банків щодо кредитування пріоритетних напрямів

Сприяння збільшенню ризик-апетиту державних банків щодо кредитування життєздатних та економічно обґрунтованих проєктів у пріоритетних напрямах	Мінфін, Національний банк	2024–2026
--	---------------------------	-----------

## ФОКУС 2. РОЗВИТОК ЗАКОНОДАВЧОЇ БАЗИ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ КРЕДИТУВАННЯ

Ми розраховуємо, що в середньостроковій перспективі у кредитуванні скорочуватиметься роль прямих інструментів державної політики, натомість драйверами стануть установи фінансового сектору.

Тому регулятори та держава мають створити умови для гармонійного розширення ринкового кредитування, яке буде доступне всім економічним агентам, незалежно від їх виду, форми власності чи сектору економіки.

Зокрема, слід здійснити такі заходи:

### Розвиток сталого фінансування

Оновлення та впровадження Політики щодо розвитку сталого фінансування Національного банку	Національний банк	IV кв. 2027 року
---	-------------------	---------------------

### Розвиток іпотечного кредитування

Імплементація в законодавство України Директиви 2014/17/ЄС про кредитні договори для споживачів, що стосуються житлової нерухомості	Національний банк, Мін'юст, НКЦПФР	IV кв. 2026 року
Підготовка законодавчих пропозицій щодо забезпечення ефективного задоволення вимог кредитодавців за рахунок іпотеки	Національний банк, Мін'юст	IV кв. 2024 року
Популяризація інструменту податкової знижки для іпотечних позичальників	Національний банк, ДПС	III кв. 2024 року
Забезпечення прозорості інформації на ринку нерухомості	Національний банк, Мін'юст	IV кв. 2024 року

### Розвиток факторингу

Розширення інструментів фінансування шляхом розвитку торгового факторингу (розроблення та передавання до парламенту проекту нового закону про факторинг, зокрема з урахуванням модельного закону УНІДРУА)	Національний банк	IV кв. 2025 року
Відокремлення факторингу від придбання простроченої фінансової заборгованості	Національний банк	IV кв. 2025 року
Запровадження реєстрації відступлення права грошової вимоги в публічному реєстрі	Національний банк, Мінцифри, Мін'юст	IV кв. 2025 року
Імплементація Директиви ЄС 2011/7/ЄС, яка передбачає боротьбу з несвоєчасними платежами у торгових операціях	Мінекономіки, АМКУ	IV кв. 2026 року
Імплементація Директиви ЄС 2019/633, яка передбачає боротьбу з недобросовісними торговими практиками в ланцюзі постачання сільськогосподарської та харчової продукції	Мінекономіки, АМКУ, Мінагро	IV кв. 2026 року
Імплементація Директиви ЄС 2014/55/ЄС, яка передбачає запровадження електронних інвойсів	Мінекономіки	IV кв. 2026 року

### **Розвиток фінансового лізингу**

Розширення інструментів фінансування шляхом розвитку фінансового лізингу (запровадження ризик-орієнтованого регулювання для фінансових компаній, які мають право надавати послуги фінансового лізингу)	Національний банк	IV кв. 2025 року
Розширення можливостей оновлення основних засобів за рахунок фінансового лізингу (запровадження пришвидшеної амортизації предметів фінансового лізингу)	Національний банк	IV кв. 2025 року

### **Сек'юритизація фінансових активів**

Оновлення законодавства України відповідно до концепції запровадження законодавчої бази щодо облігацій з покриттям та сек'юритизації в Україні	НКЦПФР, Національний банк	IV кв. 2027 року
--	------------------------------	---------------------

## СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ РОЗВИТКУ КРЕДИТУВАННЯ

Незважаючи на поточні макроекономічні та безпекові умови, є постійна необхідність калібрувати ефективність регулювання кредитних відносин та спрощувати пов'язані процедури, яких дотримуються сторони в кредитуванні для захисту своїх інтересів та/або забезпечення регуляторного комплаєнсу.

### ПРОЗОРІСТЬ ТА ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ

#### Розширення доступу банків та інших учасників фінансового ринку до інформації з державних електронних інформаційних ресурсів (державні реєстри)

Розроблення пропозицій щодо розвитку технологічної моделі інформаційної взаємодії між фінансовими установами та держателями державних реєстрів	Національний банк	III кв. 2024 року
Розширення наборів інформації, яка доступна для учасників фінансового ринку засобами інформаційного обміну з держателями державних реєстрів, у технологічних способі (за умови реалізації технологічної моделі інформаційної взаємодії)	Національний банк	IV кв. 2024 року
Розроблення пропозицій законодавчих змін для розширення наборів даних, доступних для банків та інших учасників фінансового ринку з державних електронних інформаційних ресурсів	Національний банк	II кв. 2025 року
Забезпечення функціонування бази даних щодо цін на нерухомість з детальними метаданими, включаючи структурні параметри первинного та вторинного ринку; та індексів цін на житлову та комерційну нерухомість	Національний банк, Мін'юст	I кв. 2024 року

#### Розширення функціональності Кредитного реєстру Національного банку

Зменшення порогу суми боргу для звітності до Кредитного реєстру Національного банку	Національний банк	III кв. 2024 року
Розповсюдження застосування Кредитного реєстру Національного банку на НФУ	Національний банк	III кв. 2024 року
Посилення контролю за якістю інформації, що надається та отримується із Кредитного реєстру Національного банку	Національний банк	IV кв. 2024 року
Забезпечення наявності в Кредитному реєстрі Національного банку інформації відповідно до МСФЗ	Національний банк	III кв. 2024 року
Виявлення потреби учасників ринку стосовно розширення функціональності Кредитного реєстру Національного банку	Національний банк	II кв. 2025 року

#### Посилення ролі БКІ через створення сервісів із доданою цінністю

Розширення практики використання інформації від бюро кредитних історій	Національний банк	IV кв. 2025 року
Стимулювання БКІ створювати більш технологічні продукти та продукти з додатковою цінністю	Національний банк	IV кв. 2026 року
Посилення покриття інформацією МСБ сектору	Національний банк	IV кв. 2025 року

Підвищення актуальності інформації, що міститься в БКІ	Національний банк	IV кв. 2025 року
--	-------------------	---------------------

## ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ КРЕДИТОРІВ ТА СПОЖИВАЧІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

### Забезпечення прав кредиторів та споживачів під час кредитування

Підготовка законодавчих пропозицій щодо мінімізації юридичних ризиків під час кредитування, зменшення строків стягнення заборгованості	Національний банк	IV кв. 2024 року
Підготовка законодавчих пропозицій щодо врівноваження тимчасових мораторіїв для кредиторів	Національний банк	IV кв. 2024 року
Підготовка законодавчих пропозицій щодо розширення інструментів повернення заборгованості за кредитами	Національний банк	IV кв. 2024 року
Запровадження спрощеного механізму вирішення спорів між учасниками фінансового ринку та споживачами	Національний банк	II кв. 2025 року

### Підвищення рівня фінансової грамотності населення, підприємців

Забезпечення оновлення рамок фінансових компетентностей населення та підприємців (у частині розвитку кредитування)	Національний банк	IV кв. 2027 року
Розроблення освітніх продуктів для поглиблення знань і розвитку навичок населення та підприємців у сфері кредитування	Національний банк	IV кв. 2028 року
Забезпечення охоплення просвітницькими заходами у сфері кредитування різних цільових груп (насамперед найбільш уразливих груп – ВПО, населення деокупованих територій)	Національний банк	Постійно
Розроблення та реалізація освітніх програм для фізичних осіб щодо врегулювання кредитної заборгованості	Національний банк	IV кв. 2025 року

## ЗМЕНШЕННЯ РІВНЯ НЕПРАЦЮЮЧИХ КРЕДИТІВ

### Посилення та відновлення вимог до оцінки кредитного ризику та оприлюднення даних банками

Удосконалення визначення NPL відповідно до європейського законодавства: розмежування категорій непрацюючого та дефолтного активу, поширення терміну "непрацюючий" на активи, що не мають статусу дефолтних, але є знеціненими	Національний банк	IV кв. 2024 року
Відновлення вимоги до оновлення та подання банками планів та стратегій роботи із NPL і надання рекомендацій за результатами їх аналізу	Національний банк	TBD

### Удосконалення законодавства, що впливає на врегулювання NPL

#### Удосконалити Кодекс України з процедур банкрутства

Підготовка законодавчих пропозицій щодо вдосконалення процедури вибору арбітражного керуючого та нагляду за його діяльністю	Національний банк, Мін'юст,	IV кв. 2024 року
---	-----------------------------	---------------------

Підготовка законодавчих пропозицій щодо вдосконалення процедури проведення аукціонів із продажу майна банкрута	Національний банк, Мін'юст	IV кв. 2024 року
Імплементація вимог Директиви ЄС 2019/1023 щодо превентивної реструктуризації в Кодекс України з процедур банкрутства	Національний банк, Мін'юст	I кв. 2026 року
Підготовка законодавчих пропозицій щодо вдосконалення процедури та доступу до процедур банкрутства і реструктуризації для фізичних осіб, для мікро- та малих підприємств	Національний банк, Мін'юст	IV кв. 2024 року
Запровадження запобіжників у Кодексі України з процедур банкрутства з метою унеможливити шахрайські дії учасників та обмежити вплив пов'язаних осіб боржника на процедури банкрутства	Національний банк, Мін'юст	IV кв. 2024 року

***Удосконалити законодавче регулювання фінансової реструктуризації та списання (податкові аспекти, правила прощення та списання)***

Підготовка законодавчих пропозицій щодо доповнень до Закону України “Про фінансову реструктуризацію” критеріями та правилами використання часткового списання і прощення боргу	Національний банк	IV кв. 2024 року
Підготовка законодавчих пропозицій щодо вдосконалення податкового законодавства, що впливає на реструктуризацію кредитів та списання і прощення заборгованості	Національний банк	IV кв. 2024 року
Підготовка законодавчих пропозицій щодо змін законодавства та НПА НБУ для розширення критеріїв списання заборгованості (для NPL унаслідок війни, руйнувань та окупації)	Національний банк	IV кв. 2024 року

***Удосконалити регулювання щодо стягнення боргу та забезпечення***

Підготовка пропозицій для вдосконалення законодавства щодо стягнення заборгованості з метою мінімізації можливостей для затягування процедури	Національний банк, Мін'юст	IV кв. 2024 року
Актуалізація оцінки доцільності збереження / зміни умов мораторіїв на стягнення, що введені в період війни	Національний банк	IV кв. 2024 року
Підготовка пропозицій щодо врегулювання боргів із врахуванням ризиків, пов'язаних із місцезнаходженням заставного майна (зокрема – окуповані території / території активних бойових дій відповідно до Переліку)	Національний банк	IV кв. 2024 року

***Розвиток ринку NPL***

***Створити стимули для розвитку інфраструктури ринку NPL***

Затвердження Концепції створення компаній з управління проблемними активами та підготовка пропозицій щодо її практичної реалізації	Національний банк	IV кв. 2024 року
Підготовка пропозицій для вдосконалення обміну інформацією щодо продажу NPL та правил доступу до такої інформації	Національний банк	IV кв. 2024 року

Проведення дослідження цифрових торговельних майданчиків із метою вдосконалення наявних платформ для торгівлі непрацюючими кредитами, зокрема Prozorro.Sales	Світовий банк, Національний банк	TBD
--	----------------------------------	-----

## Оцінка забезпечення

### *Удосконалити законодавство про оцінку та оціночну діяльність*

Підтримка змін законодавства України стосовно вдосконалення оціночної діяльності та впровадження найкращого світового досвіду щодо оцінки	Національний банк, ФДМУ	IV кв. 2024 року
Доповнення процедур оцінки банками кредитного ризику вимогами щодо врахування застави відповідно до змін до законодавства України (за потреби)	Національний банк	TBD (після прийняття ПЗУ в п.1)
Підготовка законодавчих пропозицій щодо оптимізації процедур установлення спеціальних вимог щодо оцінки вилучених активів	Національний банк, ФДМУ	IV кв. 2024 року
Розроблення пропозицій щодо створення загальносистемних джерел для порівняльного аналізу оцінки вартості. Унесення змін до НПА за потреби імплементації нових вимог законодавства України	Національний банк, Мін'юст	IV кв. 2024 року